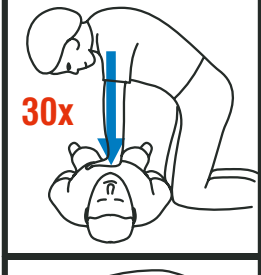
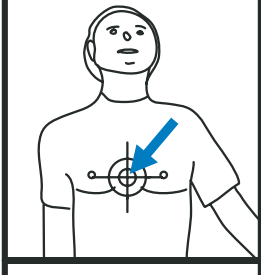
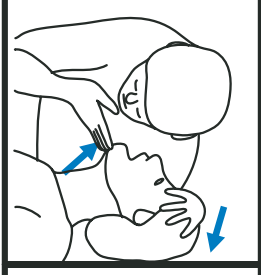
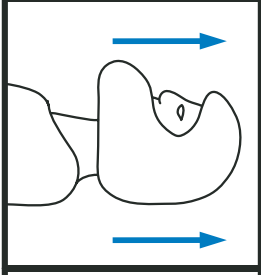
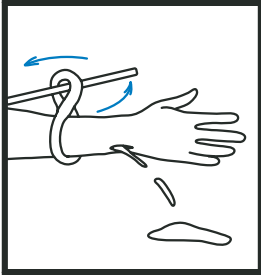

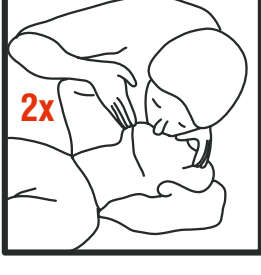
Jak se zachovat v případě zranění při nehodě

**155
(112)**

30x

2x

Ať chceme nebo nechceme, létání je sport, při kterém čas od času dochází k nehodám a s nimi souvisejícím úrazům. Proto snad není na škodu stručně si zopakovat pár zásad jak postupovat, pokud se staneme svědky podobné události.

1. Bezpečnost zachránců je prioritou.

Snažme se zachovat klid. Pokud letíme a vidíme případnou nehodu ze vzduchu, vyvarujeme se zbrklých a impulzivních, byť dobrých úmysly motivovaných rozhodnutí – zejména snahy přistát za každou cenu u postiženého. Nejdříve rychle analyzujeme prostorové možnosti pro přistání a také to, jak a proč vlastně k nehodě došlo – zda nemohlo být příčinou například zaklpení vrchlíku v závětrří za překážkou. Je zřejmé, že pokud ano, pokus o přistání může dopadnout i tak, že místo jednoho postiženého tam budou dva.

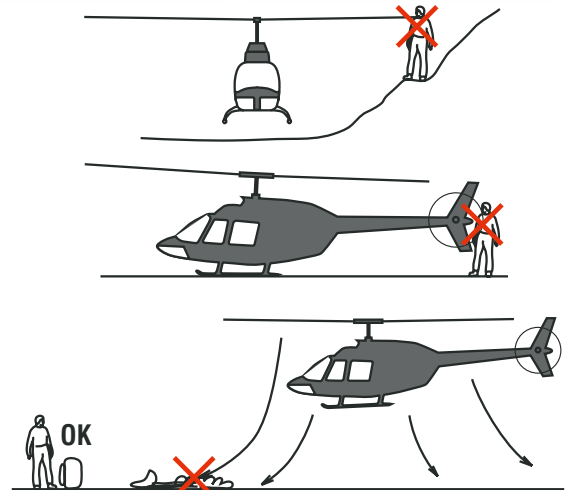
2. Prvním úkolem je přivolání odborné pomoci.

Často se lze mobilním telefonem dovolat i ze vzduchu, v případě použití vysílačky v odlehlejších oblastech může být dokonce včasné zavolání ze vzduchu jedinou šancí na to, jak o nehodě informovat okolní svět. Přímé telefonní číslo na záchranou službu včetně letecké záchranky je v Česku a na Slovensku 155, v evropských zemích lze použít také čísla 112, jehož operátor přepojí hovor na příslušnou službu, případně sám zařídí potřebné.

3. Absolutní prioritu mají život zachraňující úkony, kterými jsou:

a. **Zástavení tepenného krvácení** (zpravidla mu předchází náraz na ostrou hranu – plech, sklo apod.) – jakýmkoliv způsobem, tj. **tlakem** na místo krvácení, **zaškrcením** apod.

b. Pokud postižený nereaguje a není patrné, že by účinně dýchal, je nutné pokusit se o **uvolnění dýchacích cest**. Zpravidla je potřeba nejdříve **sejmout přilbu** - stáhneme ji opatrně tahem v dlouhé ose těla. Nejjednodušším způsobem jak uvolnit dýchací cesty je **zaklonit postiženému hlavu** tlakem na čelo a bradu – čím méně, tím lépe, ale tak, aby „to“ fungovalo. **Stav dýchání je následně potřeba opakovaně kontrolovat!**

c. Pokud by byl postižený i nadále v bezvědomí a nedýchal by, je třeba zahájit **neodkladnou resuscitaci** – ožívování: pokusit se o dva vdechy z plic do plic a zahájit **nepřímou masáž srdce** (propnutými rukama stlačovat hrudník uprostřed v úrovni prsních bradavek asi 2x za vteřinu do hloubky cca 5-6 cm). Aktuální doporučený poměr masáže a dechů je 30:2.

4. Ve většině případů je postižený při vědomí nebo alespoň dýchá sám. V takovém případě pečlivě a opakovaně monitorujeme stav dýchání a s postiženým pokud možno nehýbeme (pokud to není nezbytné z hlediska bezpečnosti). Asi nejvýznamnější z hlediska pomoci je **zajištění tepla – přikrytí** (bundou, dekou, padákem apod.). Pokud chce sám aktivně zaujmout nějakou polohu, nebráníme mu. Ideální je zpravidla **poloha v polosedě**.

5. Pokud je přece jen nutné postiženého někam transportovat za improvizovaných podmínek před příjezdem profesionálů, lze dobře použít PG sedačku. V každém případě je ale potřeba dostatek pomocníků, kteří budou během transportu **fixovat končetiny a hlavně polohu hlavy v prodloužené ose těla** (bez prudkých pohybů - úklonů, předklonů či záklonů).

Ondřej Franěk,

www.zachranna.cz

Pamatuj!

1. Nejdřív volej profesionály, pak zachraňuj.

2. Ten, kdo je na tom opravdu akutně špatně, si o pomoc sám neřekne (je v bezvědomí, dusí se apod. - nemluví. Pokud někdo křičí, znamená to, že je při vědomí a vcelku dobře dýchá).

3. Méně je více: udělej pořádně základní věci - zastav případné velké krvácení a zabezpeč dýchání, na obvazování ran a dlahování zlomenin je času dost.

4. Dbej na bezpečnost: pokud už má někdo umřít, snaž se, abys to nebyl ty.